

Hemelvaartsdag 9 mei 2024

Schriftlezing: Handelingen 1:4-11

Schriftlezing: Johannes 14:15-21

Gemeente van onze Heer Jezus Christus

Het gaat over 'troost' vandaag. En als je zegt 'troost' zeg je: verdriet. Je haalt een grote zakdoek tevoorschijn voor de tranen. Troost is een knuffel: elkaar even vasthouden of je beertje waarmee je altijd in slaap valt. Troost heb je nodig als iets niet meer goed komt. Je kunt hooguit de pijn verzachten. Als je de finale verloren hebt, rest je de troostfinale en dat zijn niet de beste wedstrijden.

Deze soort van troost parkeren we even. We gaan naar een groter plaatje. We hebben het vandaag over troost omdat 'Trooster' een benaming is voor de Heilige Geest. Nou ja, het is een *vertaling* van een benaming voor de Heilige Geest. Het Griekse woord is 'parakleet' en dat betekent letterlijk 'degene die erbij geroepen is.'

We hoorden net in Johannes 14 hoe Jezus zijn leerlingen erop voorbereidt dat er een tijd komt dat Hij zelf niet meer bij hen is. Hij zegt: *Als je me liefhebt, hou je dan aan mijn geboden. Dan zal Ik de Vader vragen jullie een andere pleitbezorger (maar in het Grieks staat daar dus parakleet 'die erbij geroepen is') te geven die altijd bij je zal zijn. (Joh 14:16).* Dus Jezus gaat weg en de Vader gaat een vervanger sturen, de Heilige Geest. En wij leven nog steeds met die vervanger. We hebben de verhalen, de boodschap van Jezus op papier. Hemzelf hebben we nooit gezien. Maar het is die vervanger, de Geest, die ons helpt in het geloof.

Wat doet nu eigenlijk die Parakleet? Die naam heeft een waaier aan betekenissen die samen iets laten zien van de rijkdom van Gods Geest.

In onze bijbelvertaling wordt de Parakleet 'pleitbezorger' genoemd. Iemand die het voor je opneemt, opkomt voor de goede zaak.

De Geest is als een advocaat, die voor je instaat bij de rechter. Je moet bedenken dat de eerste christenen zwaar vervolgd werden. Meer dan eens kwamen ze voor een rechter te staan die ze met hulp van valse getuigen ter dood veroordeelde. De Geest, de Geest van de waarheid, weet hoe het echt zit. Hij steunt je als je onrecht wordt aangedaan. Het zal meestal niet hebben geleid tot vrijspraak. Maar het geeft wel kracht dat er iemand is die ziet hoe het werkelijk zit.

De Geest neemt het voor je op bij God. Hij bidt voor je. Paulus zegt (Rom.8:26): *De Geest komt onze zwakheid te hulp. Wij weten immers niet wat we in ons gebed tegen God moeten zeggen, maar de Geest zelf pleit voor ons met woordloze zuchten.*

De Geest neemt het ook voor God op in de wereld. En is voorvechter voor het goede, een pleitbezorger voor Gods koninkrijk. En dat loopt via mensen. Overal waar wij leven vanuit de waarden van Gods koninkrijk, waar wij zoeken naar wat rechtvaardig is, liefdevol, waar we streven naar shalom, vrede, daar is Gods Geest bezig.

‘Degene die erbij geroepen is,’ de Parakleet, zou je ook ‘Helper’ kunnen noemen. Dat doet Bijbel in Gewone Taal.

Bij een Trooster denk je vooral aan verdriet. Bij een Helper denk je aan een taak. Er staat je iets te doen en dat kan je niet alleen. Je hebt hulp nodig. Wij zoeken onze weg als gelovige mensen zonder dat Jezus naast ons loopt. En daar hebben wij hulp bij nodig. Van die andere Helper. Anders dan Jezus is de Geest niet gebonden is aan één plek, of één periode in de geschiedenis. De Geest werkt wereldwijd, 24/7.

Iedere keer als wij de Bijbel opslaan, iedere keer als we ons afvragen ‘wat zei Jezus hierover?’ iedere keer als we ons herinneren wat onze favoriete Bijbelfiguur is of de mooiste Psalm, iedere keer als we denken ‘Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf’ dan is die Helper aan het werk. Die brengt ons dan weer te binnen wat we geleerd hebben in het geloof.

Maar ook als we ons afvragen: wat kan ik doen om de wereld een beetje eerlijker te maken? hoe voed ik mijn kinderen op? hoe ga ik om met smartphone, vliegen, vlees eten, gender, vluchtelingen? Ook dan is die Helper aan het werk. De Geest helpt ons om met nieuwe uitdagingen om te gaan. Om het evangelie toe te passen vandaag.

Anders dan de gemiddelde helpdesk, is Deze Helper niet alleen present als Hij/Zij erbij geroepen wordt. We krijgen ook ongevraagd advies, ingevingen, voortschrijdende inzichten.

En als een echte Helper is de Geest ook een tegenover. De Geest confronteert ons met waar we ernaast zitten.

Hoe werkt die Geest dan? Soms komen die helpende inzichten van de Geest bij jezelf op, op de één of andere manier. Maar heel vaak gaat dat via andere mensen. Je praat met elkaar en iets in dat gesprek zet je aan het denken. Je beluistert een podcast en denkt ‘ze hebben een punt, dit moet anders.’ Je hoort bij een kerk en in een kerkdienst of bij de koffie groeit er een idee in je, wat smaakt naar meer. De Helper is gegeven aan alle leerlingen, aan de gemeente, niet alleen aan mij. Daarom is het zo belangrijk om met elkaar op te trekken in het geloof.

We hebben gezien op hoeveel manieren die vervanger van Jezus met ons aan het werk is. Hij neemt het voor ons op. Hij stimuleert ons om het voor God op te nemen in onze wereld. Hij houdt ons bij de les (‘wat zei Jezus ook alweer?’) en bij de tijd (‘wat moeten we met deze nieuwe ontwikkelingen?’) Hij spreekt ons tegen als dat nodig is, ook als we daar niet om vragen.

En... Hij troost ons. Het is niet voor niets dat Parakleet ook met Trooster wordt vertaald.

Troosten is: (wikipedia)

bemoedigen van iemand die lijdt en verzachten van diens pijn met woorden of lichamelijk contact. Ons woord ‘troost’ is etymologisch verwant met ‘trouw.’ En de kern van troosten is dat je je niet alleen of verlaten voelt.

Jezus zegt over de Geest: De Geest *blijft* bij jullie. Hij gaat nooit meer weg, laat je nooit in de steek. Je kunt wel de Geest negeren, of tegenwerken, ‘doof de Geest niet uit!’ zegt Paulus. Maar als het aan God ligt, blijft de Geest bij je.

De Geest woont *in je*. Dat is dichtbij. Je bent niet alleen. Ik moet dan altijd denken aan een regel uit Psalm 116: God zal mij blijven horen, en levenslang ben ik niet eenzaam meer.

Xandra Laperre heeft er dit beeld bij, van 'scheepke onder Jezus hoede.' Je zit in dat bootje. Het kan heftig stormen onderweg. Maar je bent niet alleen. Hij blijft bij je. Dat is de diepste troost, dat je niet alleen bent.

Het is Hemelvaartsdag vandaag. De dag om te beseffen dat Jezus terug is bij de Vader in de hemel. En wij gaan verder. Met een Hemelse Helper. Die hemelse Helper geeft ons kracht om vol te houden en om door te gaan. We doen het samen. Wij kunnen niet zonder de voortdurende aanwezigheid van de Geest. Maar de Geest kan niet zonder onze mond, ons hart, onze handen en voeten. Laten we met elkaar leven uit de kracht van die Geest en ons geven als instrument van die Geest.

Amen.

